

“Don Antonio” era un santet”

La germana Maria Montserrat Rius és l'últim testimoni que va conèixer personalment Antoni Gaudí. Té noranta-dos anys i és de l'orde de les Carmelites de Sant Josep del barri d'Horta de Barcelona.

Durant els dos últims anys de la vida de l'arquitecte, ella, una novícia de catorze anys, amb la seva germana Maria, també monja, anaven un cop per setmana, a peu, des d'Horta fins al parc Güell, per netejar la torre i rentar la roba a Antoni Gaudí.

—Com és que vostès s'encarregaven d'ell?

—Abans que jo el conegués, altres germanes del nostre orde s'havien encarregat de cuidar el seu pare i una neboda seva que tenia tuberculosi. Quan va quedar sol, Gaudí devia fer un tracte amb la nostra superiora perquè seguíssim ajudant-lo. La nostra superiora i ell es tenien un estima espiritual.

—Quin record té d'ell?

—Molt bo. “Don Antonio” era un santet. Nosaltres arribàvem i li dèiem bon dia. Mai no pujàvem al pis de dalt, mentre era allà. Ell contestava: “Bon dia, germanetes.” I quan baixava, sovint deia: “Sobretot, no us oblideu de les terrassetes.” N'hi havia diverses i calia tenir-les ben netes de fulles. Després ens deia adéu i marxava. Jo el mirava per la finestra. Al pati hi havia una imatge de sant Antoni. Ell s'aturava, es treia el barret davant del sant i pregava una estona. Era un santet.

—S'assemblava a sant Antoni?

—Sí. Era com un sant Francesc o com un sant Antoni.

—Què és el que li agrada més del Temple de la Sagrada Família?

—Tantes coses! “Don Antonio” feia parlar les pedres. La Sagrada Família és com un llibre. Allà hi ha el més important de la Bíblia. Molta gent no se n'adona, però el que hi entén veu totes aquestes coses.

—L'arquitecte Antoni Gaudí no conversava mai amb vostès?

—No tenia gaire temps. Les converses, les tenia amb ma germana. Parlaven de les coses de la casa. Jo ja tenia prou feina, treballàvem tot el dia sense parar. Rentàvem a mà.

—Com era la casa?

—Estava gairebé buida. Només hi havia el que era imprescindible. Ell allà no feia vida, només hi anava a dormir. Feia fred, no tenia cap sistema de calefacció.

—No hi treballava?

—A les golfes tenia dibuixos i papers i coses de feina. Quan ell no hi era, jo pujava perquè m'agradava mirar-los.

—I la seva cambra, com era?

—Hi havia un llit, una cadira, un reclinador davant d'un crucifix, llibres religiosos, un missal...

—Vostès el veien com un monjo?

—Sí. Era molt auster. Diuen que l'havien vist que entrava en una botiga, es comprava un panet i fruita i menjava mentre caminava.

—Li tenien por?

—No. Més aviat, respecte.

—Creu que és un sant?

—No sóc jo, pobre de mi, qui ho ha de dir. Jo ja vaig anar al Palau del bisbat a declarar davant del cardenal tot el que sé d'ell pel projecte inicial del procés de beatificació.

—Gaudí ha influït en la seva vida?

—Penso sovint en ell. Era molt bo, i això és molt important ara que el dimoni és pertot arreu.

—Com ho sap?

—Per la olor del fum. És a tot arreu. Que no ho veu, vostè, amb tot això que passa...?

Xavier Montanyà